

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 62.

Vydána dne 24. listopadu 1950.

Cena Kčs 5.—.

OBSAH:

(148.—151.) 148. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o národních dopravních podnicích. — 149. Vyhláška o úplném znění zákona o národních dopravních podnicích. — 150. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o Československé poště, národním podniku. — 151. Vyhláška o úplném znění zákona o Československé státní poště, národním podniku.

148.

Zákon

ze dne 25. října 1950,

kterým se mění a doplňuje zákon o národních dopravních podnicích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon č. 311/1948 Sb., o národních dopravních podnicích, se mění a doplňuje takto:

1. V § 7 odst. 1 se mění název národního podniku „Československé dráhy“ na „Československé státní dráhy“ a název národního podniku „Československá automobilová doprava“ na „Československá státní automobilová doprava“.

2. § 8 odst. 4 zní:

„(4) Ministr dopravy může v dohodě s ministrem financí do národních podniků již zřízených začlenit též jiný národní majetek nebo převést na ně závazky patřící k národnímu majetku; náleží-li takový majetek nebo závazky do pravomoci jiného ministra, učiní tak v dohodě s tímto ministrem. Naopak může ministr dopravy v dohodě s ministrem financí vyjmouti jednotlivé majetkové části nebo závazky z národních podniků zřízených podle tohoto zákona a v dohodě s věcně příslušným ministrem je převést do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti.“

3. § 8 odst. 6 se zrušuje.

4. Za § 8 se vkládá nový § 8a tohoto znění:

„§ 8a.

Správa majetku.

(1) Vlastníkem majetku národního podniku je stát; národnímu podniku je takový majetek svěřen do správy. Ve věcech tohoto majetku národní podnik vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) Pokud není jinak stanoveno, zapisuje se ve veřejných knihách, úředních rejstřících nebo seznamech vedených podle československého práva jako vlastník nemovitosti nebo práva, které má národní podnik ve správě, československý stát s vyznačením tohoto národního podniku.

(3) Pokud jde o majetek začleněný do národního podniku podle § 8, konají se zápisy na návrh tohoto národního podniku podle listiny, kterou o tom vydá ministerstvo dopravy nebo jím pověřený orgán.

(4) Národní podnik nesmí zcizit části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Jednání přičítací se tomuto zákazu nemají právních následků.

(5) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 4 nemohou třetí osoby nabýt zástavních nebo jiných věcných práv ať knihovních nebo neknihovních.

(6) Výjimky ze zákazu zcizení podle odstavce 4 a zákazu zatížení podle odstavce 5 povoluje ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem financí.

(1) Závazky národního podniku lze uspokojit toliko z majetku jemu svěřeného do správy, který není určen k tomu, aby ho národní podnik trvale užíval.

(2) Z majetku, který má národní podnik ve správě, nelze žádati ani dosáti uspokojení pohledávek za státem.

5. § 9 zní:

„§ 9.

Právní postavení.

(1) Národní podniky jsou samostatné právnické osoby.

(2) Národní podniky se zapisují do podnikového rejstříku. V návrhu zápisu do tohoto rejstříku uvede národní podnik název, den zřízení, sídlo a způsob jeho zastupování a podpisování.

(3) Národnímu podniku „Československá státní automobilová doprava“ přísluší právo vyvlastnění v rozsahu nezbytně nutném pro jeho vybudování a řádný provoz podle obdoby, předpisů pro vyvlastnění k účelům drážním.

6. § 11 zní:

„§ 11.

Zásady hospodaření.

(1) Národní podniky se řídí zásadami socialistického hospodářství. Jsou zejména povinny plnit úkoly stanovené jednotným hospodářským plánem co nejlépe a nejhospodárněji, zvyšovat produktivitu práce, pečovat o technický a hospodářský rozvoj dopravy, a tím zlepšovat své služby pracujícím lidu. Přitom dbají, aby se úsilí o dosažení příznivých výsledků v plnění plánovaných úkolů a v úsporném hospodaření opíralo o socialistické uvědomění zaměstnanců v nich pracujících a o závislost jejich hmotných zájmů na těchto výsledcích.

(2) Činnost národního podniku je určována jeho podnikovým plánem. Podnikové plány jsou svým obsahem součástí jednotného hospodářského plánu.

(3) Národní podnik je povinen hospodařit podle rozpočtu, který je základem finančního plánu tvořícího součást jeho podnikového plánu.

(4) Finanční hospodaření národních podniků upravují zvláštní předpisy.

(5) Národní podnik je povinen převzít úkoly, požadované během hospodářského období a nepředvídané podnikovým plánem, i když by jejich plnění zhoršovalo plánované výsledky národního podniku, bude-li to v naléhavém veřejném zájmu a ministr dopravy v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího a s ministrem financí to národnímu podniku uloží.

7. § 12 se zrušuje.

8. § 13 odst. 2 zní:

„(2) Ministerstvo dopravy může po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace národním podnikům také uložit společné obstarávání určitých úkonů, prací a dodávek.“

9. Oddíl III zní:

„Oddíl III.

Organisace národních podniků.

§ 14.

Zásady organizace.

(1) Organizace národního podniku se musí přizpůsobovat zásadám socialistického hospodářství, musí zajišťovat dokonalou spolupráci a umožňovat úspěšné plnění plánovaných úkolů.

(2) Vedení národního podniku a jeho organizačních útvarů přísluší vždy jedinému vedoucímu, který má samostatnou rozhodovací pravomoc.

§ 15.

Ředitel.

(1) V čele národního podniku je ředitel, který vede jeho činnost, zastupuje národní podnik a jedná jeho jménem. Rozhoduje samostatně o všech věcech národního podniku, pokud v jednotlivých případech není stanoveno, že potřebuje ke svému rozhodnutí předchozího souhlasu ministra dopravy nebo jiného orgánu. Je přímo podřízen ministru dopravy a jemu odpovídá za splnění svých povinností.

(2) Za úspěšné splnění plánu a zejména za jeho žádoucí překročení je ředitel, pokud se o to zasloužil, zvláště odměňován podle směrnice, které vydá ministr dopravy v dohodě s ministrem financí, ministrem práce a sociální péče a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(3) Ředitele jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra dopravy po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

(4) Ředitelem může být toliko československý občan, který musí být lidově demokratickému řádu oddaný, občansky a mravně bezúhonný a k plnění této funkce schopný.

(5) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, které jsou v rozporu se zájmy národního podniku.

(6) Ředitel slíbí ministru dopravy, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu; slib zároveň potvrdí písemně.

(7) Prohlášení, kterým se ředitel vzdává své funkce, bere na vědomí ministr dopravy, čímž vzdání nabývá účinnosti.

(8) Dnem slibu se ředitel ujímá své funkce a stává se zaměstnancem národního podniku, pokud jím nebyl již dříve. Jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo vzato na vědomí, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by jinak bylo lze pracovní poměr zrušit předčasně, přísluší řediteli plat po dobu odpovídající výpovědní lhůtě stanovené obecnými předpisy.

(9) Na jmenování a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa, po případě předpisy o souhlasu závodního zastupitelstva při propouštění zaměstnanců; k jeho jmenování a odvolání také není potřeba souhlasu orgánu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.

§ 16.

Zastupování ředitele.

(1) Ředitele zastupuje v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění v plném rozsahu jeho pravomoci zástupce, jehož jmenuje a odvolává ředitel se souhlasem ministra dopravy; podrobnosti stanoví statut národních podniků (§ 25). Na ustanovení zástupce ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa.

(2) Statut národních podniků (§ 25) stanoví také, které další osoby a v jakém rozsahu mohou jednat jménem národního podniku.

§ 17.

Zápis ředitele a zástupce do podnikového rejstříku

Národní podnik ohlásí k zápisu do podnikového rejstříku svého ředitele a jeho zástupce. Tyto osoby se podepíší před soudem nebo podají svůj podpis v ověřené formě. Za národní podnik podpisují tak, že k vytištěnému nebo kýmkoliv napsanému názvu národního podniku připojí svůj podpis.

§ 18.

Podnikový hospodář.

(1) V národním podniku musí být ustanoven podnikový hospodář. Jeho povinností je dbáti zejména, aby národní podnik hospodařil v soulase se svým rozpočtem a plnil uložené úkoly co nejhospodárněji. Setrvá-li ředitel přes jeho upozornění na původním rozhodnutí, jež ohrožuje docílení hospodářského výsledku určeného rozpočtem, je podnikový hospodář povinen podat o tom zprávu ministru dopravy.

(2) Podnikového hospodáře jmenuje a odvolává ředitel se souhlasem ministra dopravy. Ustanovení § 16 odst. 1 věty druhé platí tu obdobně.

§ 19.

Odpovědnost.

Ředitel a osoby, které zastupují národní podnik nebo obstarávají jeho věci, odpovídají za škodu jimi způsobenou národnímu podniku. Náhrada se na nich vymáhá pořadem práva.

10. Oddíl IV zní:

„Oddíl IV.

Rozvoj výrobních sil a zvyšování produktivity práce.

§ 20.

V zájmu rozvoje výrobních sil a zvyšování produktivity práce musí národní podniky pečovat o prohloubení plánování, zabezpečovat podmínky soustavného a všeobecného vzestupu úrovně dopravy, zdokonalovat organizaci práce, pečovat o výběr, rozmístění a růst kádrů a podporovat socialistické soutěžení, zejména údernictví a zlepšovatelské hnutí.“

11. V § 21 se vkládá za odstavec 2 nový odstavec 2a tohoto znění:

„(2a) Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, jsou zaměstnanci národního podniku přijímání a na pracovní místa zařazování po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu tohoto orgánu.“

12. Za § 21 se vkládá nový § 21a tohoto znění:

„§ 21a.

Podnikový fond pracujících.

(1) Podnikání hmotného zájmu zaměstnanců národního podniku na výsledcích v plnění podnikového plánu slouží podnikový fond pracujících (v dalším jen „fond“). Do fondu plyne podíl na zisku docíleném podle plánu a podíl na lepším hospodářském výsledku, než byl plánován; ministr dopravy může v dohodě s ministrem financí a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace stanovit též jiný základ pro určení přidělu fondu. Při výpočtu podílu na lepším hospodářském výsledku se přihlíží k celkové výši docíleného výsledku před jeho případným zdaněním.

(2) Prostředků fondu používá ředitel po projednání s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(3) Ministr dopravy stanoví v dohodě s ministrem financí a příslušným orgánem jednotné odborové organizace, který majetek a závazky národního podniku patří fondu. Majetek a závazky, patřící fondu, a jeho hospodaření se v národním podniku vykazují odděleně.

(1) Ministr dopravy v dohodě s ministrem financí stanoví lhůty pro odvody podílů (přídělu), po případě pro poskytování záloh na ně a v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace vydá v rámci předpisů podle § 25 podrobnější směrnice o správě a provozu sociálních, zdravotních, kulturních a tělovýchovných zařízení fondů, jakož i o používání prostředků těchto fondů. Ministr dopravy může v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace také upravit vnitřní rozdělení fondů tak, aby odpovídalo provoznímu rozsahu národního podniku a jeho organizačnímu rozdělení.

(5) Den, kterým se v národních podnicích zřizují fondy, jakož i hospodářské období, za něž se fondům poskytují příděly, stanoví ministr dopravy v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace. Od prvého dne tohoto období se na příslušné národní podniky nevztahují ustanovení § 24 dekrety č. 104/1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění zákona č. 188/1948 Sb., kterým se mění a doplňují některá další ustanovení dekrety presidenta republiky o závodních a podnikových radách. Nároky jednotného fondu pracujících na podíl na čistém zisku za dobu předcházející tomuto dni zůstávají nedotčeny.

13. Část třetí zní:

„Část třetí.

Vrchní vedení národních podniků a dozor nad nimi.

§ 22.

Všeobecná ustanovení.

(1) Národní podniky jsou podřízeny vrchnímu vedení a dozoru státu.

(2) Úkoly vrchního vedení a dozoru státu podle tohoto zákona blíže určí statut národních podniků (§ 25); obstarává je ministr dopravy, pokud nejsou vyhrazeny jiným orgánům. Ministr dopravy může provedením jednotlivých úkolů pověřit národní výbory.

(3) Dozoru státu jsou národní podniky podrobeny po všech stránkách své činnosti.

(4) Nedotčeny zůstávají předpisy upravující všeobecně dozor státu na dopravní podniky, zejména předpisy upravující podnikání v jednotlivých odvětvích dopravy.

§ 23.

Ustanovení v zájmu obrany vlasti.

(1) Pro národní podnik „Československé státní dráhy“ platí ve věcech obrany vlasti a pro jeho poměr k vojenské správě ustanovení zákona o drahách, vztahující se všeobecně na drážní podniky. Tato ustanovení platí přiměřeně též pro ostatní národní podniky; ministr dopravy v dohodě s ministrem národní obrany vydá o tom podrobnější předpisy, přihlížející k důležitosti jednotlivého národního podniku pro obranu vlasti.

(2) Pokud z ustanovení odstavce 1 neplyne jinak, vztahují se na národní podniky ustanovení zákona č. 131/1936 Sb., o obraně státu, platná pro podniky podle něho registrované.

14. § 25 zní:

„§ 25.

Statut národních podniků.

Statut národních dopravních podniků, který vyhlásí vláda nařízením, určí národním podnikům směrnice zejména o řízení, organizaci, podnikovém plánu, práci a pracujících, péči o kádry, výrobních prostředcích provozu a dopravních výkonech, finančním hospodaření, podnikových fondech pracujících a o vrchním vedení a dozoru státu; označí také orgány národních podniků, jichž sídlem bude určován obecný soud národních podniků, a upraví užívání jména národních podniků v cizích jazycích, státních znaků a symbolů, jakož i stejnozkrojů a služebních odznaků v provozu národních podniků. Vycházejíce z ducha tohoto statutu, národní podniky postupují podle zásad do něho pojatých tak, aby splnily své poslání.“

15. § 26 odst. 1 zní:

„(1) Právní jednání, písemnosti, podání k zápisu do veřejných knih a do podnikového rejstříku, a úřední úkony potřebné k provádění tohoto zákona nebo k přípravám takového provádění, jakož i podání národních podniků k ministerstvu dopravy jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek. To neplatí o obchodní činnosti národních podniků, o převodech majetku z národního podniku, jimiž se nenabývá správa svěřeného majetku (§ 8a odst. 1), a o zápisech změn do podnikového rejstříku prováděných po zápisu národního podniku.“

Čl. II.

(1) Národní podniky se zprošťují ke dni 1. ledna 1950 závazků ze zápůjček poskytnutých státem.

(2) Ministr financí se zmocňuje, aby vypořádání železničních dluhů, na které se vztahuje § 20 zákona č. 168/1949 Sb., o konečné úpravě vnitřního státního dluhu a některých jiných dluhů z doby do 31. prosince 1945, provedl na účet státu.

Čl. III.

Zástavní práva váznoucí na majetku svěřeném národním podnikům a určeném k tomu, aby ho národní podnik trvale užíval, zanikají bez náhrady a knihovní soud je vymaže na návrh národního podniku s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny. Vláda upraví nařízení, za jakých podmínek zanikají jiná věcná práva ať knihovní nebo neknihovní na tomto majetku.

Čl. IV.

Změna zápisů ve veřejných knihách vedených podle československého práva, které byly vykonány do dne počátku účinnosti tohoto zákona, se provede podle zvláštních předpisů. Úprava takových zápisů, které byly vykonány v jiných, podle československého práva vedených úředních rejstřících a seznamech, se provede podle předpisů, které vydá vláda nařízením.

Čl. V.

Dnem počátku účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti vládní nařízení č. 123 až 128/1949 Sb., jimiž se vydávají organizační statuty jednotlivých národních dopravních podniků, pokud odporují tomuto zákonu.

Čl. VI.

Ministr dopravy upraví a ve Sbírce zákonů vyhlásí úplné znění zákona č. 311/1948 Sb., jak vyplývá z pozdějších předpisů a předpisů čl. I tohoto zákona s připojením čl. II až V a čl. VII tohoto zákona.

Čl. VII.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři dopravy a financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Plojhar v. r.

za ministra dopravy Petra

149.

Vyhláška ministra dopravy ze dne 24. listopadu 1950

o úplném znění zákona o národních
dopravních podnicích.

Podle čl. VI zákona č. 148/1950 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních dopravních podnicích, vyhláším v příloze úplné znění zákona č. 311/1948 Sb., o národních dopravních podnicích, jak vyplývá z pozdějších předpisů a předpisů čl. I zákona č. 148/1950 Sb., s připojením čl. II až V a VII tohoto zákona.

Petr v. r.

Příloha vyhlášky č. 149/1950 Sb.

Úplné znění zákona č. 311/1948 Sb., jak vyplývá z pozdějších předpisů a předpisů čl. I zákona č. 148/1950 Sb.

Zákon

ze dne 22. prosince 1948, č. 311 Sb.,
o národních dopravních podnicích,
ve znění zákona ze dne 25. října 1950,
č. 148 Sb.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ.

Z národnění některých dopravních podniků.

§ 1.

Rozsah znárodnění.

(1) Dnem vyhlášení tohoto zákona se znárodnují zestátněním:

1. nestátní dráhy pro veřejnou přepravu,
2. podniky pro pravidelnou silniční motorovou dopravu osob a nákladů,
3. podniky pro pravidelnou leteckou dopravu a
4. podniky společností:
 - a) československé plavební akciové společnosti Labské v Praze,
 - b) Pražské paroplavební společnosti v Praze,
 - c) Remorkáží na Vltavě a Labi, společnosti s r. o. v Praze,
 - d) Vltavsko-Labské dopravy, společnosti s r. o. v Praze,

- e) Československé plavební akciové společnosti Oderské v Praze,
- f) Československé Dunajplavby, akc. spol. v Bratislavě,
- g) Slovenské Mořeplavby, akc. spol. v Bratislavě,
- h) Labsko-Vltavské překladištní společnosti s r. o. v Praze.

(2) Znárodnění podle odstavce 1 č. 1 až 3 se nevztahuje na dopravní podniky, které byly dne 1. prosince 1948 ve vlastnictví nebo správě (národní správě) svazků lidové správy nebo na nichž jsou svazky lidové správy majetkově zúčastněny alespoň polovinou.

(3) Ministr dopravy vyhlásí s účinkem doručení v Úředním listě, které jednotlivé dráhy a podniky byly znárodněny podle odstavce 1 č. 1 až 3.

(4) Znárodněním nabývá stát vlastnictví k veškerému majetku znárodněných podniků.

(5) O rozsahu znárodnění rozhoduje ministr dopravy, který může vyjmout jednotlivé majetkové části nebo práva ze znárodnění, pokud jich není třeba k provozu některého národního dopravního podniku (§ 7), a ponechat je dosavadnímu vlastníku, jemuž může zároveň uložit podmínky, zejména podmínku, že do stanovené lhůty zřídí ve prospěch některého národního dopravního podniku služebnosti nebo užívací práva.

(6) Pro řízení o zjištění rozsahu znárodnění neplatí ustanovení vládního nařízení č. 8/1928 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 2.

Opatření o znárodněném majetku.

(1) Ministr dopravy určí a vyhlásí v Úředním listě, které jednotlivé dráhy a podniky (§ 1 odst. 1)

- a) se začleňují do národních dopravních podniků (§ 7),
- b) se začleňují za náhradu podle § 3 na ně připadající do jiného národního podniku než národního podniku dopravního,
- c) se přenechávají rovněž za náhradu podle § 3 na ně připadající ke zřízení komunálních podniků podle zákona č. 199/1948 Sb., o komunálních podnicích.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) učiní ministr dopravy v dohodě s ministrem financí, rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) v dohodě s příslušným ministrem a ministrem financí, rozhodnutí podle odstavce 1 písm. c) v dohodě s ministry vnitra a financí.

(3) Pokud znárodněného majetku není třeba k účelům uvedeným v odstavci 1, může jej ministr dopravy v dohodě s ministrem financí a příslušným ministrem

- a) přenechat za náhradu připadající podle § 3 na tento majetek svazkům lidové správy k jiným účelům než k vytvoření komunálního podniku, lidovým družstvům nebo jiným právníckým osobám,
- b) převést do působnosti jiného ministra, aby jej začlenil do podniků, ústavů nebo zařízení, na něž se vztahuje jeho působnost.

(4) Týká-li se rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) a b) nebo odstavce 3 písm. b) začlenění nebo přenechání dopravních podniků místního významu, o které se ucházely svazky lidové správy pro zřízení komunálního podniku, učiní je ministr dopravy též v dohodě s ministrem vnitra.

§ 3.

Náhrada.

(1) Za znárodněný majetek (§ 1) přísluší náhrada; platí o ní přiměřené ustanovení §§ 7 až 11 dekretu presidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících (dále jen „dekret“), s těmito odchylkami:

1. Náhrada za znárodněný majetek drah, které požívají nebo požívaly výhody poshování úhrady provozních schodků a zálohování výdajů [§ 156 odst. 1 písm. a) věta druhá zákona č. 86/1937 Sb., o drahách], smí činit nejvýše jmenovitou hodnotu neslovaných přednostních akcií a náleží toliko držitelům těchto akcií; právní jednání o převodech vlastnictví přednostních akcií drah na stát, uskutečněná v době dvou let před účinností tohoto zákona, jsou právně neúčinná, jde-li o dráhy, za které stát poskytuje náhradu podle tohoto zákona.

2. Náhrada za znárodněný majetek podniků uvedených v § 1 odst. 1 č. 2 až 4, který náleží akciovým společnostem nebo společností s r. o., nesmí přesahovat jmenovitou hodnotu akcií nebo kmenových vkladů. Do obecné ceny tohoto majetku se nezapočítává hodnota majetku, určeného pro účely sociální a kulturní péče o zaměstnance podniku. Od obecné ceny se odečítá obecná cena majetkových částí, které stát opatřil z vlastních prostředků a odevzdal vlastníku podniku do vlastnictví, jakož i poměrná část obecné ceny majetkových částí, na jejichž pořízení, opravu nebo obnovu poskytl stát podniku peněžitý příspěvek,

která odpovídá poměru tohoto příspěvku státu k celkovým nákladům.

(2) Náhrada se neposkytuje za znárodněný majetek, který ke dni znárodnění vlastnický náležel nebo náleží osobám fyzickým, jež byly nebo budou pravoplatně odsouzeny soudy pro zločin nebo přečin spáchaný do dne znárodnění

- a) po 5. květnu 1945 podle zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,
- b) podle § 43 dekretu,
- c) podle zákona č. 15/1947 Sb., o stihání černého obchodu a podobných pletich,
- d) podle zákona č. 27/1947 Sb., o trestní ochraně provádění dvouletého hospodářského plánu,
- e) podle zákona č. 165/1946 Sb., o trestní ochraně národních podniků, znárodněných podniků a podniků pod národní správou, nebo
- f) podle zákona č. 231/1948 Sb., na ochranu lidové demokratické republiky.

§ 4.

Přechod závazků.

(1) V závazky znárodněných podniků vstupují podniky, do nichž bude začleněn znárodněný majetek (§ 2). Ustanovení §§ 5, 5a a 6 dekretu platí tu obdobně, při čemž tam, kde podle tohoto dekretu vyvíjí působnost ministr průmyslu, přísluší tato působnost ve věcech upravených tímto zákonem ministru dopravy.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na závazky znárodněných drah z poshovění úhrady provozních schodků a zálohování výdajů; tyto závazky převezme stát, pokud nebyly již uhrazeny z prostředků dosavadního státního podniku „Československé státní dráhy“ a nedojdou úhrady z majetku dotčených drah.

§ 5.

Zatímní správa.

(1) Znárodněné podniky ponechá ministr dopravy, dokud nebudou učiněna opatření podle § 2, v zatímní správě dosavadních vlastníků, pokud již nejsou ve správě státu. O zatímní správě platí přiměřeně ustanovení §§ 20 až 22 dekretu prezidenta republiky č. 5/1945 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě, po případě ustanovení nařízení Slovenské národní rady č. 50/1945 Sb. n. SNR, o národní správě, při čemž dozorcím orgánem

je ministerstvo dopravy. Ministerstvo dopravy je tímto dozorcím orgánem také ve vztahu ke znárodněným podnikům, do nichž byla zavedena národní správa.

(2) Práva a závazky vzniklé v době zatímní správy znárodněného podniku náleží k jeho majetkové podstatě.

(3) Výtěžky (důchody) dosažené ze znárodněných majetkových podstat (§ 1 odst. 1) až do dne účinnosti začlenění nebo přenechání podle § 2 odst. 1 a 3 jsou součástí základu pro vyměření daně důchodové, všeobecné i zvláštní daně výdělkové a daně rentové posledního vlastníka znárodněné majetkové podstaty před jejím znárodněním.

§ 6.

Zánik společností.

(1) Pokud znárodněné podniky náleží akciovým společnostem nebo společností s r. o., zaniknou tyto společnosti bez likvidace dnem, který určí ministr dopravy a vyhlásí v Úředním listě. Na návrh ministerstva dopravy provedou příslušné soudy jejich výmaz v obchodním (firemním) rejstříku, odvolajíce se na tento zákon.

(2) Zánikem společností podle odstavce 1 přechází nárok na náhradu podle § 3 po předchozí úhradě nedoplatků osobních daní a dávek bývalých vlastníků na držitele akcií nebo závodních podílů; ustanovení § 3 odst. 1 č. 1 zůstává nedotčeno.

ČÁST DRUHÁ.

Národní dopravní podniky.

Oddíl I.

Všeobecná ustanovení.

§ 7.

Zřízení národních podniků.

(1) Dnem, který stanoví vláda a vyhlásí ministr dopravy ve Sbírce zákonů, se zřizují tyto národní dopravní podniky (v dalším jen „národní podniky“):

1. „Československé státní dráhy, národní podnik“ se sídlem v Praze,
2. „Československá státní automobilová doprava, národní podnik“ se sídlem v Praze,
3. „Československá plavba labská, národní podnik“ se sídlem v Praze,
4. „Československá plavba oderská, národní podnik“ se sídlem v Ostravě,

5. „Československá plavba dunajská, národní podnik“ se sídlem v Bratislavě,
6. „Československé aerolinie, národní podnik“ se sídlem v Praze.

(2) Vláda může nařízením změnit jméno, sídlo nebo předmět podnikání národních podniků, jednotlivé národní podniky sloučit nebo zrušit, po případě z jejich majetkových podstat zřídit nové národní podniky a určit jim jméno, sídlo a předmět podnikání.

§ 8.

Majetková podstata.

(1) Ministr dopravy začlení v dohodě s ministrem financí do národních podniků

- a) znárodněné majetkové podstaty uvedené v § 2 odst. 1 písm. a),
- b) dosavadní státní podniky „Československé státní dráhy“ a „Československé aerolinie“,
- c) jiný státní majetek.

(2) Začlenění majetku uvedeného v odstavci 1 písm. c) provede ministr dopravy také v dohodě s ministrem, jehož správě tento majetek podléhá; majetek nebo jeho části, které jsou konfiskovány podle dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondem národní obnovy, nebo které jsou spravovány Fondem národní obnovy podle § 16 zákona č. 128/1946 Sb., o neplatnosti některých majetkových právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplatnosti a z jiných zásahů do majetku vzházejících, ministr dopravy určí a do národních podniků včlení též v dohodě s ministrem vnitra přiměřeně podle předpisů o přidělu konfiskovaného majetku.

(3) Národní podnik, do něhož se včleňuje státní majetek [odstavec 1 písm. b) a c)], vstupuje ke dni začlenění tohoto majetku v závazky k němu náležející a stát je těchto závazků zproštěn.

(4) Ministr dopravy může v dohodě s ministrem financí do národních podniků již zřízených začlenit též jiný národní majetek nebo převést na ně závazky patřící k národnímu majetku; náleží-li takový majetek nebo závazky do pravomoci jiného ministra, učiní tak v dohodě s tímto ministrem. Naopak může ministr dopravy v dohodě s ministrem financí vyjmout jednotlivé majetkové části nebo závazky z národních podniků zřízených podle tohoto zákona a v dohodě s věcně příslušným ministrem je převést do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti.

(5) Části majetkových podstat na státních civilních letištích ve vlastnictví státu, používané dosavadním státním podnikem „Československé aerolinie“, budou dány národnímu podniku „Československé aerolinie“ toliko do užívání, a to za podmínek, jež stanoví ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem financí, a jde-li o části majetkových podstat, jež jsou používány též vojenskou správou, také v dohodě s ministerstvem národní obrany.

(6) O náhradě za majetek konfiskovaný podle dekretu č. 108/1945 Sb. nebo spravovaný Fondem národní obnovy podle § 16 zákona č. 128/1946 Sb. platí přiměřeně ustanovení §§ 7 až 11 dekretu s výjimkou ustanovení § 10 odst. 3 téhož dekretu; Fond národní obnovy zatíží Fond znárodněného hospodářství částkou rovnající se úhradě za konfiskovanou majetkovou podstatu takto vypočtenou.

(7) Ministr dopravy může v dohodě s ministrem financí nařídit, aby národní dopravní podniky převedly na Fond znárodněného hospodářství své vázané vklady.

(8) Vláda určí, jak se vyrovná zůstatek vzájemných nároků mezi Fondem národní obnovy a Fondem znárodněného hospodářství.

§ 9.

Správa majetku.

(1) Vlastníkem majetku národního podniku je stát; národnímu podniku je takový majetek svěřen do správy. Ve věcech tohoto majetku národní podnik vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) Pokud není jinak stanoveno, zapisuje se ve veřejných knihách, úředních rejstřících nebo seznamech vedených podle československého práva jako vlastník nemovitosti nebo práva, které má národní podnik ve správě, československý stát s vyznačením tohoto národního podniku.

(3) Pokud jde o majetek začleněný do národního podniku podle § 8, konají se zápisy na návrh tohoto národního podniku podle listiny, kterou o tom vydá ministerstvo dopravy nebo jím pověřený orgán.

(4) Národní podnik nesmí zeizít části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Jednání přičítající se tomuto zákazu nemají právních následků.

(5) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 4 nemohou třetí osoby nabýt zástav-

ních nebo jiných věcných práv ať knihovních nebo neknihovních.

(6) Výjimky ze zákazu zřízení podle odstavce 4 a zákazu zatížení podle odstavce 5 povoluje ministerstvo dopravy v dohodě s ministerstvem financí.

(7) Závazky národního podniku lze uspokojit toliko z majetku jemu svěřeného do správy, který není určen k tomu, aby ho národní podnik trvale užíval.

(8) Z majetku, který má národní podnik ve správě, nelze žádati ani dosáti uspokojení pohledávek za státem.

§ 10.

Právní postavení.

(1) Národní podniky jsou samostatné právnické osoby.

(2) Národní podniky se zapisují do podnikového rejstříku. V návrhu zápisu do tohoto rejstříku uvede národní podnik název, den zřízení, sídlo a způsob jeho zastupování a podpisování.

(3) Národnímu podniku „Československá státní automobilová doprava“ přísluší právo vyvlastnění v rozsahu nezbytně nutném pro jeho vybudování a řádný provoz podle obdoby předpisů pro vyvlastnění k účelům drážním.

§ 11.

Předmět podnikání.

(1) Předmětem podnikání národních podniků je doprava osob a věcí.

(2) Národní podniky mohou vykonávat a obstarávat, a to třeba i ve zvláštních pomocných závodech, samostatně všechny práce a pomocné úkony, jež slouží předmětu jejich podnikání nebo vybudování a udržování jejich zařízení, i kdyby jinak k nim bylo třeba živnostenského oprávnění. Tyto zvláštní pomocné závody a vedlejší činnosti blíže vymezí organizační statut (§ 25).

Oddíl II.

Hospodářství národních podniků.

§ 12.

Zásady hospodaření.

(1) Národní podniky se řídí zásadami socialistického hospodářství. Jsou zejména povinny plnit úkoly stanovené jednotným hospodářským plánem co nejlépe a nehospodár-

něji, zvyšovat produktivitu práce, pečovat o technický a hospodářský rozvoj dopravy, a tím zlepšovat své služby pracujícím lidu. Přitom dbají, aby se úsilí o dosažení příznivých výsledků v plnění plánovaných úkolů a v úsporném hospodaření opíralo o socialistické uvědomění zaměstnanců v nich pracujících a o závislost jejich hmotných zájmů na těchto výsledcích.

(2) Činnost národního podniku je určována jeho podnikovým plánem. Podnikové plány jsou svým obsahem součástí jednotného hospodářského plánu.

(3) Národní podnik je povinen hospodařit podle rozpočtu, který je základem finančního plánu tvořícího součást jeho podnikového plánu.

(4) Finanční hospodaření národních podniků upravují zvláštní předpisy.

(5) Národní podnik je povinen převzít úkoly, požadované během hospodářského období a nepředvídané podnikovým plánem, i když by jejich plnění zhoršovalo plánované výsledky národního podniku, bude-li to v náležitém veřejném zájmu a ministr dopravy v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího a s ministrem financí to národnímu podniku uloží.

§ 13.

Provozní společenství.

(1) Při plnění svých úkolů jsou národní podniky všech odvětví (§ 7 odst. 1) povinny v provozu spolupracovat tak, aby bylo co nejhospodárněji využito všech jejich provozních zařízení a pracovních sil a aby bylo dosaženo s nejmenšími náklady co největší výkonnosti národních podniků jako hospodářského účelového celku (provozní společenství). Národní podniky jsou zejména povinny vzájemně se doplňovat jednotlivými správními, provozními a přepravními úkony, pracemi a dodávkami, a obstarávat je, pokud možno, podle jednotných zásad.

(2) Ministerstvo dopravy může po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace národním podnikům také uložit společné obstarávání určitých úkonů, prací a dodávek.

(3) Vzájemné úkony, práce a dodávky si národní podniky účtují podle dohody zásadně ve výši vlastních nákladů; nedojde-li mezi nimi k dohodě, rozhodne ministerstvo dopravy.

Oddíl III.

Organisace národních podniků.

§ 14.

Zásady organisace.

(1) Organisace národního podniku se musí přizpůsobovat zásadám socialistického hospodářství, musí zajišťovat dokonalou spolupráci a umožňovat úspěšné plnění plánovaných úkolů.

(2) Vedení národního podniku a jeho organizačních útvarů přísluší vždy jedinému vedoucímu, který má samostatnou rozhodovací pravomoc.

§ 15.

Ředitel.

(1) V čele národního podniku je ředitel, který vede jeho činnost, zastupuje národní podnik a jedná jeho jménem. Rozhoduje samostatně o všech věcech národního podniku, pokud v jednotlivých případech není stanoveno, že potřebuje ke svému rozhodnutí předchozího souhlasu ministra dopravy nebo jiného orgánu. Je přímo podřízen ministru dopravy a jemu odpovídá za splnění svých povinností.

(2) Za úspěšné splnění plánu a zejména za jeho žádoucí překročení je ředitel, pokud se o to zasloužil, zvláště odměňován podle směrnice, které vydá ministr dopravy v dohodě s ministrem financí, ministrem práce a sociální péče a s příslušným orgánem jednotné odborové organisace.

(3) Ředitele jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra dopravy po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organisace.

(4) Ředitelem může býtli toliko československý občan, který musí být lidově demokratickému řádu oddaný, občansky a mravně bezúhonný a k plnění této funkce schopný.

(5) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, které jsou v rozporu se zájmy národního podniku.

(6) Ředitel slíbí ministru dopravy, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu; slib zároveň potvrdí písemně.

(7) Prohlášení, kterým se ředitel vzdává své funkce, bere na vědomí ministr dopravy, čímž vzdání nabývá účinnosti.

(8) Dnem slibu se ředitel ujímá své funkce a stává se zaměstnancem národního podniku, pokud jím nebyl již dříve. Jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo vzato na vědomí, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za

okolností, pro které by jinak bylo lze pracovní poměr zrušit předčasně, přísluší řediteli plat po dobu odpovídající výpovědní lhůtě stanovené obecnými předpisy.

(9) Na jmenování a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa, po případě předpisy o souhlasu závodního zastupitelstva při propouštění zaměstnanců; k jeho jmenování a odvolání, také není potřebí souhlasu orgánu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.

§ 16.

Zastupování ředitele.

(1) Ředitele zastupuje v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění v plném rozsahu jeho právomoci zástupce, jehož jmenuje a odvolává ředitel se souhlasem ministra dopravy; podrobnosti stanoví statut národních podniků (§ 25). Na ustanovení zástupce ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa.

(2) Statut národních podniků (§ 25) stanoví také, které další osoby a v jakém rozsahu mohou jednat jménem národního podniku.

§ 17.

Zápis ředitele a zástupce do podnikového rejstříku.

Národní podnik ohlásí k zápisu do podnikového rejstříku svého ředitele a jeho zástupce. Tyto osoby se podepíší před soudem nebo podají svůj podpis v ověřené formě. Za národní podnik podpisují tak, že k vytištěnému nebo kýmkoliv napsanému názvu národního podniku připojí svůj podpis.

§ 18.

Podnikový hospodář.

(1) V národním podniku musí být ustanoven podnikový hospodář. Jeho povinností je dbáti zejména, aby národní podnik hospodařil v soulase se svým rozpočtem a plnil uložené úkoly co nejhospodárněji. Setrvá-li ředitel přes jeho upozornění na původním rozhodnutí, jež ohrožuje docílení hospodářského výsledku určeného rozpočtem, je podnikový hospodář povinen podat o tom zprávu ministru dopravy.

(2) Podnikového hospodáře jmenuje a odvolává ředitel se souhlasem ministra dopravy. Ustanovení § 16 odst. 1 věty druhé platí tu obdobně.

§ 19.

O d p o v ě d n o s t.

Ředitel a osoby, které zastupují národní podnik nebo obstarávají jeho věci, odpovídají za škodu jimi způsobenou národnímu podniku. Náhrada se na nich vymáhá pořadem práva.

Oddíl IV.

Rozvoj výrobních sil a zvyšování produktivity práce.

§ 20.

V zájmu rozvoje výrobních sil a zvyšování produktivity práce musí národní podniky pečovat o prohloubení plánování, zabezpečovat podmínky soustavného a všeobecného vstupu úrovně dopravy, zdokonalovat organizační práce, pečovat o výběr, rozmístění a růst kádrů, podporovat socialistické soutěžení, zejména činnosti a zlepšovateľské hnutí.

Oddíl V.

Zaměstnanci.

§ 21.

Pracovní (služební), mzdové (platové) a pensijní poměry zaměstnanců.

(1) Zaměstnanci v podnicích, z nichž se zřídí národní podniky (§ 7 odst. 1), jakož i státní zaměstnanci, které určí ministerstvo dopravy ke službám v národních podnicích, přecházejí do služeb národního podniku, který byl zřízen z podniku je zaměstnávajícího nebo k jehož službám byli určeni, a stanou se zaměstnanci tohoto národního podniku.

(2) Pracovní a mzdové poměry zaměstnanců národních podniků upraví národní podniky pracovními a mzdovými řády, jež schválí ministerstvo sociální péče. Pokud tito zaměstnanci byli dosud v pragmatikálním nebo regulovaném služebním poměru, upraví vláda nařízením nově jejich pensijní a úrazové zabezpečení.

(3) Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, jsou zaměstnanci národního podniku přijímáni a na pracovní místa zařazováni po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu tohoto orgánu.

(4) Než budou vydány předpisy podle odstavce 2, zůstávají zaměstnanci, kteří byli dosud v pragmatikálním nebo regulovaném slu-

žebním poměru, nadále vyňati z národního pojištění důchodového a platí pro jejich pensijní a úrazové zaopatření, jakož i pro jejich pracovní (služební) a mzdové (platové) poměry nadále dosavadní předpisy s výjimkou předpisů o příslušnosti k opatřením o jednotlivých zaměstnancích; tato příslušnost přechází výlučně na správní orgány národních podniků.

(5) Pensijní a úrazové zaopatření zaměstnanců dosavadního státního podniku „Československé státní dráhy“ v pragmatikálním nebo regulovaném služebním poměru, jejichž činný služební poměr skončí před zřízením národních podniků „Československé dráhy“ a „Československá automobilová doprava“, a jejich pozůstalých zůstává nedotčeno. Řízení o věcech tohoto zaopatření upraví vláda nařízením; až do jeho vydání platí obdobně ustanovení odstavce 4.

(6) Ministři financí a dopravy a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu určí, jakým podílem a způsobem uhradí stát a národní podniky „Československé státní dráhy“ a „Československá státní automobilová doprava“ náklady na úhradu dávek pensijního zaopatření, včetně platů povolených podle volné úvahy, a na úhradu dávek úrazového zaopatření zaměstnanců těchto národních podniků a jejich pozůstalých, jakož i bývalých zaměstnanců státního podniku „Československé státní dráhy“ a jejich pozůstalých.

§ 22.

Podnikový fond pracujících.

(1) Podnikání hmotného zájmu zaměstnanců národního podniku na výsledcích v plnění podnikového plánu slouží podnikový fond pracujících (v dalším jen „fond“). Do fondu plyne podíl na zisku docíleném podle plánu a podíl na lepším hospodářském výsledku, než byl plánován; ministr dopravy může v dohodě s ministrem financí a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace stanovit též jiný základ pro určení přídeľu fondu. Při výpočtu podílu na lepším hospodářském výsledku se přihlíží k celkové výši docíleného výsledku před jeho případným zdaněním.

(2) Prostředků fondu používá ředitel po projednání s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(3) Ministr dopravy stanoví v dohodě s ministrem financí a příslušným orgánem jednotné odborové organizace, který majetek a závazky národního podniku patří fondu.

Majetek a závazky, patřící fondu, a jeho hospodaření se v národním podniku vykazují odděleně.

(¹) Ministr dopravy v dohodě s ministrem financí stanoví lhůty pro odvody podílů (přídělu), po případě pro poskytování záloh na ně a v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace vydá v rámci předpisů podle § 25 podrobnější směrnice o správě a provozu sociálních, zdravotních, kulturních a tělovýchovných zařízení fondů, jakož i o používání prostředků těchto fondů. Ministr dopravy může v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace také upravit vnitřní rozčlenění fondů tak, aby odpovídalo provoznímu rozsahu národního podniku a jeho organizačnímu rozčlenění.

(⁵) Den, kterým se v národních podnicích zřizují fondy, jakož i hospodářské období, za něž se fondům poskytují příděly, stanoví ministr dopravy v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace. Od prvního dne tohoto období se na příslušné národní podniky nevztahují ustanovení § 24 dekretu č. 104/1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění zákona č. 188/1948 Sb., kterým se mění a doplňují některá další ustanovení dekretu presidenta republiky o závodních a podnikových radách. Nároky jednotného fondu pracujících na podíl na čistém zisku za dobu předcházející tomuto dni zůstávají nedotčeny.

ČÁST TŘETÍ.

Vrchní vedení národních podniků a dozor nad nimi.

§ 23.

Všeobecná ustanovení.

(1) Národní podniky jsou podřízeny vrchnímu vedení a dozoru státu.

(2) Úkoly vrchního vedení a dozoru státu podle tohoto zákona blíže určí statut národních podniků (§ 25); obstarává je ministr dopravy, pokud nejsou vyhrazeny jiným orgánům. Ministr dopravy může provedením jednotlivých úkolů pověřit národní výbory.

(3) Dozoru státu jsou národní podniky podrobeny po všech stránkách své činnosti.

(4) Nedotčeny zůstávají předpisy upravující všeobecné dozor státu na dopravní podniky, zejména předpisy upravující podnikání v jednotlivých odvětvích dopravy.

§ 24.

Ustanovení v zájmu obrany vlasti.

(1) Pro národní podnik „Československé státní dráhy“ platí ve věcech obrany vlasti a pro jeho poměr k vojenské správě ustanovení zákona o drahách, vztahující se všeobecně na drážní podniky. Tato ustanovení platí přiměřeně též pro ostatní národní podniky; ministr dopravy v dohodě s ministrem národní obrany vydá o tom podrobnější předpisy, přihlížející k důležitosti jednotlivého národního podniku pro obranu vlasti.

(2) Pokud z ustanovení odstavce 1 neplyne jinak, vztahují se na národní podniky ustanovení zákona č. 131/1936 Sb., o obraně státu, platná pro podniky podle něho registrované.

ČÁST ČTVRTÁ

Závěrečná ustanovení.

§ 25.

Statut národních podniků.

Statut národních dopravních podniků, který vyhlásí vláda nařízením, určí národním podnikům směrnice zejména o řízení, organizaci, podnikovém plánu, práci a pracujících, péči o kádry, výrobních prostředcích, provozu a dopravních výkonech, finančním hospodaření, podnikových fondech pracujících a o vrchním vedení a dozoru státu; označí také orgány národních podniků, jichž sídlem bude určován obecný soud národních podniků, a upraví užívání jména národních podniků v cizích jazycích, státních znaků a symbolů, jakož i stejnokrojů a služebních odznaků v provozu národních podniků. Vycházejíce z ducha tohoto statutu, národní podniky postupují podle zásad do něho pojatých tak, aby splnily své poslání.

§ 26.

Osvobození od daní, dávek a poplatků.

(1) Právní jednání, písemnosti, podání k zápisu do veřejných knih a do podnikového rejstříku, a úřední úkony potřebné k provádění tohoto zákona nebo k přípravám takového provádění, jakož i podání národních podniků k ministerstvu dopravy jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek. To neplatí o obchodní činnosti národních podniků, o převodech majetku z národního podniku, jimiž se nenabývá správa svěřeného majetku (§ 9 odst. 1), a o zápisech změn do podnikovo-

vého rejstříku pr. váděných po zápisu národního podniku.

(c) Osвобоzení podle odstavce 1 věty první se vztahuje také na převody majetku nestátních drah a jiných dopravních podniků a zařízení do vlastnictví státu, jehož stát nabyl dohodou s vlastníky po 30. září 1938, pokud příslušné daně, dávky nebo poplatky nebyly již zaplacený.

§ 27.

Zrušovací ustanovení.

Pokud z tohoto zákona nevyplývá jinak, zrušuje se platnost, po případě použitelnost všech ustanovení o věcech jim upravených, obsažených v jiných předpisech, zejména

- a) zákona č. 188/1922 Sb., jímž se upravuje poměr československé státní správy ku československým plavebním společnostem Labké a Dunajské, ve znění zákona č. 53/1929 Sb., pokud upravuje právní poměry československé plavební společnosti Labské,
- b) zákona č. 64/1924 Sb., jímž se upravuje poměr československé státní správy k československé akciové společnosti Oderské, s přílohou, ve znění zákona č. 136/1928 Sb., a vládního nařízení č. 459/1941 Sb., o úpravě poměrů českomoravské plavební akciové společnosti Oderské,
- c) ustanovení § 1 vládního nařízení č. 206/1924 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní, pokud se v něm za podnik spravovaný podle zásad obchodního hospodaření prohlašují československé státní dráhy,
- d) vládního nařízení č. 159/1946 Sb., jímž se částečně mění a doplňuje vládní nařízení č. 206/1924 Sb.,
- e) vyhláška ministrů obchodu a železnic č. 16/1896 ř. z., o zřízení ministerstva železnic a o vydání nového organizačního statutu pro státní železniční správu,
- f) zákona č. 52/1943 Sl. z., o postátnění tuzemského úseku Košicko-bohumínské dráhy a o likvidaci akc. spol. „Košicko-bohumínská dráha“,
- g) vládního nařízení č. 155/1939 Sl. z., o zřízení Slovenské Dunajplavby, úč. spol.,
- h) vládního nařízení č. 139/1939 Sl. z., o Slovenské letecké společnosti,
- ch) nařízení Slovenské národní rady č. 72/1945 Sb. n. SNR, o zřízení ředitelství státních drah v Bratislavě a v Košicích.

§ 28.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení;*) provede jej ministr dopravy se zúčastněnými členy vlády.

Ustanovení čl. II až V a čl. VII zákona č. 148/1950 Sb.

Čl. II.

(1) Národní podniky se zprošťují ke dni 1. ledna 1950 závazků ze zápůjček poskytnutých státem.

(2) Ministr financí se zmocňuje, aby vypořádání železničních dluhů, na které se vztahuje § 20 zákona č. 168/1949 Sb., o konečné úpravě vnitřního státního dluhu a některých jiných dluhů z doby do 31. prosince 1945, provedl na účet státu.

Čl. III.

Zástavní práva váznoucí na majetku svěřeném národním podnikům a určeném k tomu, aby ho národní podnik trvale užíval, zanikají bez náhrady a knihovní soud je vymaže na návrh národního podniku s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny. Vláda upraví nařízením, za jakých podmínek zanikají jiná věcná práva ať knihovní nebo neknihovní na tomto majetku.

Čl. IV.

Změna zápisů ve veřejných knihách vedených podle československého práva, které byly vykonány do dne počátku účinnosti tohoto zákona, se provede podle zvláštních předpisů. Úprava takových zápisů, které byly vykonány v jiných, podle československého práva vedených úředních rejstřících a seznamech, se provede podle předpisů, které vydá vláda nařízením.

Čl. V.

Dnem počátku účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti vládní nařízení č. 123 až 128/1949 Sb., jimiž se vydávají organizační statuty jednotlivých národních dopravních podniků, pokud odporují tomuto zákonu.

Čl. VII.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení;**) provedou jej ministři dopravy a financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

*) Poznámka: Zákon č. 311/1948 Sb. nabyl účinnosti dnem 30. prosince 1948, a znění podle zákona č. 148/1950 Sb. dnem 24. listopadu 1950.

**) Poznámka: Zákon č. 148/1950 Sb. nabyl účinnosti dnem 24. listopadu 1950.

150.**Zákon****ze dne 25. října 1950,****kterým se mění a doplňuje zákon o Československé poště, národním podniku.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon č. 151/1949 Sb., o Československé poště, národním podniku, se mění a doplňuje takto:

1. Nadpis zákona zní:

„Zákon ze dne 16. června 1949 o Československé státní poště, národním podniku.“

2. § 1 zní:

„§ 1.

Z dosavadního státního podniku Československá pošta se zřizuje národní podnik s názvem „Československá státní pošta, národní podnik“ (dále jen »podnik«). Jeho sídlem je Praha.“

3. § 2 zní:

„§ 2.

(1) Do podniku se začleňuje:

- a) majetek dosavadního státního podniku Československá pošta,
- b) majetek, k němuž stát nabývá vlastnictví podle § 3.

(2) Podnik vstupuje v závazky k tomuto majetku náležející; dosavadní vlastníci jsou těchto závazků zproštěni. V závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1 písm. a) vstupuje podnik dnem svého zřízení, v závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1 písm. b) dnem, kdy stát nabývá vlastnictví k němu.“

4. § 5 se označuje jako § 3 a zní:

„§ 3.

(1) Dnem počátku účinnosti tohoto zákona nabývá stát vlastnictví k telegrafním a telefonním zařízením, která jsou připojena na poštovní telekomunikační síť nebo pro něž se používá poštovních telekomunikačních vedení. Budou-li tato zařízení připojena na poštovní telekomunikační síť nebo použije-li se pro ně počátku účinnosti tohoto zákona, nabývá k nim stát vlastnictví dnem jejich připojení nebo použití poštovních telekomunikačních vedení. Mi-

nistr pošt může stanovit výjimku z platnosti tohoto ustanovení v případech, kdy toho vyžadují zřetele na mezinárodní vztahy.

(2) Za zařízení uvedená v odstavci 1 poskytne podnik náhradu. Pro určení její výše je rozhodný stav zařízení v den jeho převzetí podnikem. Náhrada se rovná obecné ceně těchto zařízení, vypočtené podle úředních cen ke dni převzetí podnikem, a není-li těchto cen, ceně, kterou stanoví podnik odhadem, po odečtení závazků. Za den převzetí se považuje den, kdy podnik vyrozumí bývalého vlastníka, že zařízení přejímá. Způsob poskytování náhrad upraví ministr pošt v dohodě s ministrem financí.

(3) Náhrada se neposkytne

a) osobám, jimž by nepříslušela náhrada za znárodněný majetek podle § 7 odst. 1 a 2 dekretu presidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících;

b) fysickým osobám, jež byly pravoplatně odsouzeny pro zločin nebo přečin podle zákona č. 231/1948 Sb., na ochranu lidové demokratické republiky, spáchaný do dne, jímž stát nabývá vlastnictví podle odstavce 1;

c) fysickým osobám pravoplatně odsouzeným pro trestné činy proti republice podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, spáchané do dne, jímž stát nabývá vlastnictví podle odstavce 1.“

5. § 3 se označuje jako § 4 a zní:

„§ 4.

(1) Ministr pošt může v dohodě s ministrem financí začlenit do podniku též jiný národní majetek nebo převést na něj závazky patřící k národnímu majetku; náleží-li takový majetek nebo závazky do pravomoci jiného ministra, učiní tak v dohodě s tímto ministrem. Za stejných podmínek může ministr pošt začlenit do podniku majetek právnických osob, jejichž kapitálovými účastníky jsou výhradně národní podniky nebo osoby, které jednájí z příkazu národních podniků, nebo převést na něj závazky, patřící k tomuto majetku.

(2) Přechodem závazku podle odstavce 1 se dřívější dlužník zprošťuje. K takovému přechodu není potřebí přivolení věřitele.

(3) Jde-li o majetek konfiskovaný podle dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, ve znění zákona č. 84/1949 Sb., kterým se mění dekret presidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku a Fon-

dech národní obnovy, učiní ministr pošt opatření podle odstavce 1 v dohodě s ministrem financí přiměřeně podle předpisů o přidělu konfiskovaného majetku. Fond národní obnovy zatíží Fond znárodněného hospodářství částkou, rovnající se náhradě za konfiskovaný majetek začleněný do podniku; tato částka se určí přiměřeně podle zásad pro určení náhrady za znárodněný majetek. Vláda určí, jak se vyrovná zůstatek vzájemných nároků mezi Fondem národní obnovy a Fondem znárodněného hospodářství.“

6. § 4 se označuje jako § 5 a zní:

„§ 5.

(1) Ministr pošt může vyjmouti z podniku majetek nebo závazky a učinit o nich opatření ve vlastním oboru působnosti nebo je v dohodě s příslušným ministrem převést do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti.

(2) Přechodem závazku podle odstavce 1 se dřívější dlužník zprošťuje. K takovému přechodu není potřebí přivolení věřitele.“

7. § 8 odst. 1 a 2 se označuje jako § 6 a zní:

„§ 6.

(1) Podnik je samostatnou právnickou osobou. Vlastníkem majetku podniku je stát; podniku je takový majetek svěřen do správy. Ve věcech tohoto majetku podnik vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) Pokud není jinak stanoveno, zapisuje se ve veřejných knihách, úředních rejstřících nebo seznamech vedených podle československého práva jako vlastník nemovitosti nebo nositel práva, které má podnik ve správě, československý stát s vyznačením podniku. Zápisy se provedou na návrh podniku, a to pokud nemovitost nebo právo přešly na podnik ze zákona, s odvoláním na tento zákon, jinak podle opatření, jímž byl majetek do podniku začleněn.

(3) Podnik nesmí zeiziti části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Jednání přičící se tomuto zákazu nemají právních následků.

(4) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 3 nemohou třetí osoby nabýti zástavních nebo jiných věcných práv ať knihovních nebo neknihovních.

(5) Výjimky ze zákazu zeizení podle odstavce 3 a zákazu zatížení podle odstavce 4 povoluje ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí.

(6) Závazky podniku lze uspokojiti toliko z majetku jemu svěřeného do správy, který není určen k tomu, aby ho podnik trvale užíval (odstavec 3).

(7) Z majetku, který má podnik ve správě, nelze žádati ani dosíci uspokojení pohledávek za státem.“

8. § 8 odst. 3 a 4 se označuje jako § 7 a zní:

„§ 7.

(1) Podnik se zapisuje do podnikového rejstříku u okresního soudu civilního v Praze. V návrhu zápisu do tohoto rejstříku uvede podnik název, den zřízení, sídlo, způsob zastupování podniku a podpisování za podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro ohlašování změn těchto skutečností k zápisu do podnikového rejstříku.“

9. § 6 se označuje jako § 8.

10. § 7 se označuje jako § 9. Citace v něm obsažené (§ 6 a § 20) se mění na § 8 a § 26; slova „organisační statut“ se mění na „statut“.

11. § 9 se označuje jako § 10.

12. Oddíl III. se označuje jako oddíl II.

13. § 12 se zrušuje.

14. § 14 se označuje jako § 11 a zní:

„§ 11.

(1) Činnost podniku je určována jeho podnikovým plánem. Podnikový plán je svým obsahem součástí jednotného hospodářského plánu.

(2) Podnik je povinen hospodařit podle rozpočtu, který je základem finančního plánu tvořícího součást jeho podnikového plánu.

(3) Finanční hospodaření podniku upravují zvláštní předpisy.

(4) Podnik je povinen převzít úkoly, požadované během hospodářského období a nepředvídané podnikovým plánem, i když by jejich plnění zhoršovalo plánované výsledky podniku, bude-li to v naléhavém veřejném zájmu a ministr pošt v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího a s ministrem financí to podniku uloží.“

15. § 13 se označuje jako § 12 a zní:

„§ 12.

Majetek a závazky se v zahajovací rozvaze ocení podle předpisů o oceňování. Rozdíl mezi hodnotou majetku a hodnotou závazků ke dni zřízení podniku je jeho počátečním jméním.“

16. § 15 se zrušuje.

17. Oddíl II. se označuje jako oddíl III. a jeho nadpis zní: „Organisace podniku“.

18. Za § 12 se vkládají nové §§ 13 a 14 tohoto znění:

„§ 13.

Organisace podniku se musí přizpůsobovat zásadám socialistického hospodářství, musí zajišťovat dokonalou spolupráci a umožňovat úspěšné plnění plánovaných úkolů.

§ 14.

(1) V čele podniku je ústřední ředitel (dále jen „ředitel“), který vede jeho činnost, zastupuje podnik a jedná jeho jménem.

(2) O věcech podniku rozhoduje ředitel samostatně, pokud v jednotlivých případech není stanoveno, že potřebuje ke svému rozhodnutí předchozí souhlas ministra pošt.

(3) Ředitel je přímo podřízen ministru pošt; jemu odpovídá za splnění svých povinností.

(4) Za úspěšné splnění plánu a zejména za jeho žádoucí překročení je ředitel, pokud se o to zasloužil, zvláště odměňován. O odměně a její výši rozhodne ministr pošt v dohodě s ministrem práce a sociální péče a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.“

19. § 10 odst. 1 až 8 a odst. 10 se označuje jako § 15 a zní:

„§ 15.

(1) Ředitele podniku jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra pošt po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

(2) Ředitelem může být i toliko československý občan, který musí být lidově demokratickému řádu oddaný, občanský a mravně bezúhonný a k plnění této funkce schopný.

(3) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, které jsou v rozporu se zájmy podniku.

(4) Ředitel slíbí ministru pošt, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu; slib zároveň potvrdí písemně.

(5) Prohlášení, kterým se ředitel vzdává své funkce, bere na vědomí ministr pošt, čímž vzdání nabývá účinnosti.

(6) Dnem slibu se ředitel ujímá své funkce a stává se zaměstnancem podniku, pokud jím nebyl již dříve. Jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo vzato na vědomí, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností,

pro které by jinak bylo lze pracovní poměr zrušit předčasně, přísluší řediteli plat po dobu odpovídající výpovědní lhůtě stanovené obecnými předpisy.

(7) Na jmenování a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa, po případě předpisy o souhlasu závodního zastupitelstva při propouštění zaměstnanců; k jeho jmenování a odvolání také není potřebí souhlasu orgánu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.“

20. Za § 15 se vkládá nový § 16 tohoto znění:

„§ 16.

Ředitele zastupuje v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění v plném rozsahu jeho pravomoci zástupce, jež jmenuje a odvolává ministr pošt na návrh ředitele; podrobnosti stanoví statut podniku (§ 26). Na jmenování a odvolání zástupce ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa.“

21. § 11 se označuje jako § 17 a zní:

„§ 17.

(1) Na Slovensku vykonává ředitel svou pravomoc prostřednictvím oblastního ředitele.

(2) Oblastního ředitele jmenuje a odvolává ministr pošt po slyšení ředitele a příslušného orgánu jednotné odborové organizace. O oblastním řediteli platí obdobně ustanovení § 14 odst. 4 a § 15 odst. 2 až 7.

(3) O zastupování oblastního ředitele platí obdobně ustanovení § 16.“

22. § 10 odst. 9 se označuje jako § 18 a zní:

„§ 18.

Podnik ohlásí k zápisu do podnikového rejstříku ředitele, oblastního ředitele a jejich zástupce. Tyto osoby se podepíší před soudem nebo podají svůj podpis v ověřené formě. Za podnik podpisují tak, že k vytištěnému nebo kýmkoli napsanému názvu podniku připojí svůj podpis.“

23. Za § 18 se vkládá nový § 19 tohoto znění:

„§ 19.

Ředitel a osoby, které zastupují podnik nebo obstarávají jeho věci, odpovídají za škodu jimi podniku způsobenou. Náhrada se na nich vymáhá pořadem práva.“

24. Za oddíl III. se vkládá nový oddíl IV. tohoto znění:

„Oddíl IV.

Rozvoj výrobních sil a zvyšování produktivity práce.

§ 20.

V zájmu rozvoje výrobních sil a zvyšování produktivity práce musí podnik pečovat o prohloubení plánování, zabezpečovat podmínky soustavného a všeobecného vzestupu úrovně svých služeb, zdokonalovat organizační práce, pečovat o výběr, rozmištnění a růst kádrů a podporovat socialistické soutěžení a zlepšovateľské hnutí.“

25. Oddíly IV. až VI. se označují jako oddíly V. až VII.

26. § 16 se označuje jako § 21.

27. Za § 21 se vkládají nové §§ 22 a 23 tohoto znění:

„§ 22.

Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, jsou zaměstnanci podniku přijímáni a na pracovní místa zařazováni po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu tohoto orgánu.

§ 23.

(1) Podnikání hmotného zájmu zaměstnanců podniku na výsledcích v plnění podnikového plánu slouží podnikový fond pracujících (v dalším jen „fond“). Do fondu plyne podíl na zisku docíleném podle plánu a podíl na lepším hospodářském výsledku, než byl plánován. Ministr pošt může v dohodě s ministrem financí a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace stanovit též jiný základ pro určení přídělů fondu. Při výpočtu podílu na lepším hospodářském výsledku se přihlíží k celkové výši docíleného výsledku před jeho případným zdaněním.

(2) Prostředků fondu používá ředitel po projednání s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(3) Ministr pošt stanoví v dohodě s ministrem financí a příslušným orgánem jednotné odborové organizace, který majetek a závazky podniku patří fondu. Majetek a závazky patřící fondu a jeho hospodaření se v podniku vykazují odděleně.

(4) Ministr pošt v dohodě s ministrem financí stanoví lhůty pro odvody podílů (přídělů), po případě pro poskytování záloh na ně a v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace vydá v rámci předpisů podle § 26 podrobnější směrnice o správě a provozu sociálních, zdravotních, kulturních a tělových-

chovných zařízení fondu, jakož i o používání prostředků tohoto fondu.

(5) Den, kterým se v podniku zřídí fond, jakož i hospodářské období, za něž se fondu poskytují příděly, stanoví ministr pošt v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace. Od prvního dne tohoto období se na podnik nevztahují ustanovení § 24 dekretu presidenta republiky č. 104 1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění zákona č. 188/1948 Sb., kterým se mění a doplňují některá další ustanovení dekretu presidenta republiky o závodních a podnikových radách. Nároky jednotného fondu pracujících na podíl na čistém zisku za dobu předcházející tomuto dni zůstávají nedotčeny.“

28. § 17 se označuje jako § 24 a zní:

„§ 24.

(1) Podnik je podřízen vrchnímu vedení a doзору státu, které obstarává ministr pošt, pokud nejde o působnost, která podle tohoto zákona přísluší vládě.

(2) Úkoly vrchního vedení obstarává ministr pošt zásadně prostřednictvím ředitele, a to tak, že výkon těchto úkolů přísluší řediteli, nejde-li o věci, které ministr pošt vyhradil své bezprostřední pravomoci. Ředitel je povinen dbát směrnic a pokynů ministra pošt.“

29. § 18 se označuje jako § 25. Jeho odstavec 2 zní:

„(2) Pokud podle odstavce 1 nebude stanoveno jinak, zůstává zákon č. 131/1936 Sb., o obraně státu, nedotčen a na podnik se vztahují ustanovení uvedeného zákona, platná pro podniky registrované podle něho.“

30. § 19 se zrušuje.

31. § 20 se označuje jako § 26 a zní:

„§ 26.

Statut podniku, který vyhláší vláda nařízením, určí podniku směrnice zejména o řízení, organizaci, podnikovém plánu, práci a pracujících, péči o kádry, poštovním a telekomunikačním provozu, finančním hospodaření, podnikovém fondu pracujících a o vrchním vedení a doзору státu; upraví také užívání státního znaku, vlastnické značky a podnikového znaku a způsob uveřejňování vyhlásek podniku. Vycházej z ducha tohoto statutu podnik postupuje podle zásad do něho pojatých tak, aby splnil své poslání.“

32. § 21 se vypouští.

33. § 22 se označuje jako § 27 a zní:

„§ 27.

Právní jednání, písemnosti, podání k zápisu do veřejných knih a rejstříků a úřední úkony, potřebné k provádění tohoto zákona nebo k přípravám takového provádění, jakož i podání podniku k ministerstvu pošt jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek. To neplatí o obchodní činnosti podniku, o převezech majetku z podniku, jimiž se nenabývá správa svěřeného majetku (§ 6 odst. 1), a o zápisech změn do podnikového rejstříku prováděných po zápisu podniku.“

34. Za § 27 se vkládají nové §§ 28 a 29 tohoto znění:

„§ 28.

(1) Zástavní práva váznoucí na majetku svěřeném podniku a určeném k tomu, aby ho podnik trvale užíval, zanikají bez náhrady a knihovní soud je vymaže na návrh podniku s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny. Vláda upraví nařízením, za jakých podmínek zanikají jiná věcná práva ať knihovní nebo neknižovní na tomto majetku.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na případy, ve kterých vláda povolí výjimky na návrh ministra pošt učiněný v dohodě s ministrem financí.

§ 29.

Změna zápisů ve veřejných knihách vedených podle československého práva, které byly vykonány do dne počátku účinnosti tohoto zákona, se provede podle zvláštních předpisů. Úprava takových zápisů, které byly vykonány v jiných, podle československého práva vedených úředních rejstřících a seznamech, se provede podle předpisů, které vydá vláda nařízením.“

35. § 23 se označuje jako § 30.

36. § 24 se označuje jako § 31.

Čl. II.

Podnik se zprošťuje ke dni 1. ledna 1950 závazků ze zápůjček poskytnutých státem.

Čl. III.

Dnem počátku účinnosti tohoto zákona pozbývá platnosti vládní nařízení č. 152/1949

Sb., jímž se vydává organizační statut Československé pošty, národního podniku, pokud odporuje tomuto zákonu.

Čl. IV.

Ministr pošt upraví a ve Sbírce zákonů vyhlásí úplné znění zákona č. 151/1949 Sb., jak vyplývá z předpisů čl. I tohoto zákona, s připojením čl. II a III tohoto zákona.

Čl. V.

(1) Ustanovení čl. I č. 3 a č. 4, pokud obsahuje znění § 3 odst. 1, 2 a 3 písm. a) a b), nabývají účinnosti dnem 1. července 1949, ustanovení čl. I č. 4, pokud obsahuje znění § 3 odst. 3 písm. c), dnem 1. srpna 1950 a ustanovení čl. I č. 1, 2 a č. 5 až 36 a ustanovení čl. II až V dnem vyhlášení.

(2) Tento zákon provede ministr pošt v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Neuman v. r.

151.

Vyhláška ministra pošt ze dne 24. listopadu 1950

o úplném znění zákona o československé
státní poště, národním podniku.

Podle čl. IV zákona č. 150/1950 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o československé poště, národním podniku, vyhláшуji v příloze úplné znění zákona č. 151/1949 Sb., o československé poště, národním podniku, jak vyplývá z předpisů čl. I zákona č. 150/1950 Sb., s připojením čl. II a III tohoto zákona.

Dr. Neuman v. r.

Příloha vyhlášky č. 151/1950 Sb.

Úplné znění zákona č. 151/1949 Sb., jak vyplývá z předpisů čl. I zákona č. 150/1950 Sb.

Zákon

ze dne 16. června 1949, č. 151 Sb.,
o Československé státní poště, národním podniku, ve znění zákona ze dne 25. října 1950, č. 150 Sb.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.**Zřízení a právní postavení.****§ 1.**

Z dosavadního státního podniku Československá pošta se zřizuje národní podnik s názvem „Československá státní pošta, národní podnik“ (dále jen „podnik“). Jeho sídlem je Praha.

§ 2.

(1) Do podniku se začleňuje:

- a) majetek dosavadního státního podniku Československá pošta,
- b) majetek, k němuž stát nabývá vlastnictví podle § 3.

(2) Podnik vstupuje v závazky k tomuto majetku náležející; dosavadní vlastníci jsou těchto závazků zproštěni. V závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1 písm. a) vstupuje podnik dnem svého zřízení, v závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1 písm. b) dnem, kdy stát nabývá vlastnictví k němu.

§ 3.

(1) Dnem počátku účinnosti tohoto zákona nabývá stát vlastnictví k telegrafním a telefonním zařízením, která jsou připojena na poštovní telekomunikační síť nebo pro něž se používá poštovních telekomunikačních vedení. Budou-li tato zařízení připojena na poštovní telekomunikační síť nebo použije-li se pro ně poštovních telekomunikačních vedení až po dni počátku účinnosti tohoto zákona, nabývá k nim stát vlastnictví dnem jejich připojení nebo použití poštovních telekomunikačních vedení. Ministr pošt může stanovit výjimku z platnosti tohoto ustanovení v případech, kdy toho vyžadují zřetele na mezinárodní vztahy.

(2) Za zařízení uvedená v odstavci 1 poskytne podnik náhradu. Pro určení její výše

je rozhodný stav zařízení v den jeho převzetí podnikem. Náhrada se rovná obecně ceně těchto zařízení, vypočtené podle úředních cen ke dni převzetí podnikem, a není-li těchto cen, ceně, kterou stanoví podnik odhadem, po odečtení závazků. Za den převzetí se považuje den, kdy podnik vyrozumí bývalého vlastníka, že zařízení přejímá. Způsob poskytování náhrad upraví ministr pošt v dohodě s ministrem financí.

(3) Náhrada se neposkytne

- a) osobám, jimž by nepřislušela náhrada za znárodněný majetek podle § 7 odst. 1 a 2 dekretu presidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících;
- b) fyzickým osobám, jež byly pravoplatně odsouzeny pro zločin nebo přečin podle zákona č. 231/1948 Sb., na ochranu lidové demokratické republiky, spáchaný do dne, jímž stát nabývá vlastnictví podle odstavce 1;
- c) fyzickým osobám pravoplatně odsouzeným pro trestné činy proti republice podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, spáchané do dne, jímž stát nabývá vlastnictví podle odstavce 1.

§ 4.

(1) Ministr pošt může v dohodě s ministrem financí začlenit do podniku též jiný národní majetek nebo převést na něj závazky patřící k národnímu majetku; náleží-li takový majetek nebo závazky do pravomoci jiného ministra, učiní tak v dohodě s tímto ministrem. Za stejných podmínek může ministr pošt začlenit do podniku majetek právnických osob, jejichž kapitálovými účastníky jsou výhradně národní podniky nebo osoby, které jednájí z příkazu národních podniků, nebo převést na něj závazky, patřící k tomuto majetku.

(2) Přejedem závazku podle odstavce 1 se dřívější dlužník zprošťuje. K takovému přechodu není potřebí přivolení věřitele.

(3) Jde-li o majetek konfiskovaný podle dekretu presidenta republiky č. 108/1945 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, ve znění zákona č. 84/1949 Sb., kterým se mění dekret presidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, učiní ministr pošt opatření podle odstavce 1 v dohodě s ministrem financí přiměřeně podle předpisů o přídělu konfiskovaného majetku. Fond národní

obnovy zatíží Fond znárodněného hospodářství částkou, rovnající se náhradě za konfiskovaný majetek začleněný do podniku; tato částka se určí přiměřeně podle zásad pro určení náhrady za znárodněný majetek. Vláda určí, jak se vyrovná zůstatek vzájemných nároků mezi Fondem národní obnovy a Fondem znárodněného hospodářství.

§ 5.

(1) Ministr pošt může vyjmouti z podniku majetek nebo závazky a učinit o nich opatření ve vlastním oboru působnosti nebo je v dohodě s příslušným ministrem převésti do jeho pravomoci, aby o nich učinil opatření ve vlastním oboru působnosti.

(2) Přechem závazku podle odstavce 1 se dřívější dlužník zproštuje. K takovému přechodu není potřeba přivolení věřitele.

§ 6.

(1) Podnik je samostatnou právnickou osobou. Vlastníkem majetku podniku je stát; podniku je takový majetek svěřen do správy. Ve věcech tohoto majetku podnik vystupuje a jedná vlastním jménem.

(2) Pokud není jinak stanoveno, zapisuje se ve veřejných knihách, úředních rejstřících nebo seznamech vedených podle československého práva jako vlastník nemovitosti nebo nositel práva, které má podnik ve správě, československý stát s vyznačením podniku. Zápisy se provedou na návrh podniku, a to pokud nemovitost nebo právo přešly na podnik ze zákona, s odvoláním na tento zákon, jinak podle opatření, jímž byl majetek do podniku začleněn.

(3) Podnik nesmí zciziti části majetku svěřeného do jeho správy, které jsou určeny k tomu, aby jich trvale užíval. Jednání přičiní se tomuto zákazu nemají právních následků.

(4) K majetkovým částem uvedeným v odstavci 3 nemohou třetí osoby nabýti zástavních nebo jiných věcných práv ať knihovních nebo neknihovních.

(5) Výjimky ze zákazu zcizení podle odstavce 3 a zákazu zatížení podle odstavce 4 povoluje ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí.

(6) Závazky podniku lze uspokojiti toliko z majetku jemu svěřeného do správy, který není určen k tomu, aby ho podnik trvale užíval (odstavec 3).

(7) Z majetku, který má podnik ve správě, nelze žádati ani dosáti uspokojení pohledávek za státem.

§ 7.

(1) Podnik se zapisí do podnikového rejstříku u okresního soudu civilního v Praze. V návrhu zápisu do tohoto rejstříku uvede podnik název, den zřízení, sídlo, způsob zastupování podniku a podpisování za podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro ohlašování změn těchto skutečností k zápisu do podnikového rejstříku.

§ 8.

Předmětem provozování podniku je obstarávání styku poštovního, telegrafního a telefonního. Podnik může obstarávat také jiné činnosti, je-li to se zřetelem na jeho zařízení s hlediska národohospodářského účelné a hospodárné, pokud tím nebude ohrožen předmět jeho provozování; o tom, zda podnik převezme tyto další úkoly, rozhodne ministerstvo pošt v dohodě s věcně příslušným ministerstvem.

§ 9.

Podnik může vykonávat a obstarávat, pokud je to nutné nebo účelné, samostatně pomocné práce, jež slouží předmětu jeho činnosti podle § 8 nebo vybudování a udržování jeho zařízení, aniž k tomu potřebuje oprávnění podle živnostenskoprávních předpisů. Tyto pomocné práce blíže vymezí statut (§ 26).

§ 10.

Pro provozování a budování podniku lze vyvlastňovat nemovitosti a majetková práva, po případě zřizovat služebnosti, a to v rozsahu příslušejícím podle dosavadních právních předpisů státní poštovní a telegrafní správě.

Oddíl II.

Hospodářství podniku.

§ 11.

(1) Činnost podniku je určována jeho podnikovým plánem. Podnikový plán je svým obsahem součástí jednotného hospodářského plánu.

(2) Podnik je povinen hospodařit podle rozpočtu, který je základem finančního plánu tvořícího součást jeho podnikového plánu.

(3) Finanční hospodaření podniku upravují zvláštní předpisy.

(4) Podnik je povinen převzít úkoly, požadované během hospodářského období a nepředvídané podnikovým plánem, i když by jejich plnění zhoršovalo plánované výsledky

podniku, bude-li to v naléhavém veřejném zájmu a ministr pošt v dohodě s ministrem-předsedou státního úřadu plánovacího a s ministrem financí to podniku uloží.

§ 12.

Majetek a závazky se v zahajovací rozvaze ocení podle předpisů o oceňování. Rozdíl mezi hodnotou majetku a hodnotou závazků ke dni zřízení podniku je jeho počátečním jměním.

Oddíl III.

Organisace podniku.

§ 13.

Organisace podniku se musí přizpůsobovat zásadám socialistického hospodářství, musí zajišťovat dokonalou spolupráci a umožňovat úspěšné plnění plánovaných úkolů.

§ 14.

(1) V čele podniku je ústřední ředitel (dále jen „ředitel“), který vede jeho činnost, zastupuje podnik a jedná jeho jménem.

(2) O věcech podniku rozhoduje ředitel samostatně, pokud v jednotlivých případech není stanoveno, že potřebuje ke svému rozhodnutí předchozí souhlas ministra pošt.

(3) Ředitel je přímo podřízen ministru pošt; jemu odpovídá za splnění svých povinností.

(4) Za úspěšné splnění plánu a zejména za jeho žádoucí překročení je ředitel, pokud se o to zasloužil, zvláště odměňován. O odměně a její výši rozhodne ministr pošt v dohodě s ministrem práce a sociální péče a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

§ 15.

(1) Ředitele podniku jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra pošt po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

(2) Ředitelem může být toliko československý občan, který musí být lidově demokratickému řádu oddaný, občansky a mravně bezúhonný a k plnění této funkce schopný.

(3) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, které jsou v rozporu se zájmy podniku.

(4) Ředitel slíbí ministru pošt, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu; slib zároveň potvrdí písemně.

(5) Prohlášení, kterým se ředitel vzdává své funkce, bere na vědomí ministr pošt, čímž vzdání nabývá účinnosti.

(6) Dnem sňbu se ředitel ujímá své funkce a stává se zaměstnancem podniku, pokud jím nebyl již dříve. Jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo vzato na vědomí, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by jinak bylo lze pracovní poměr zrušiti předčasně, přísluší řediteli plat po dobu odpovídající výpovědní lhůtě stanovené obecnými předpisy.

(7) Na jmenování a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při přijímání a zařazování zaměstnanců na pracovní místa, po případě předpisy o souhlasu závodního zastupitelstva při propouštění zaměstnanců; k jeho jmenování a odvolání také není potřebí souhlasu orgánu jinak nutného při sjednávání a rozvázání pracovního poměru.

§ 16.

Ředitele zastupuje v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění v plném rozsahu jeho pravomoci zástupce, jež jmenuje a odvolává ministr pošt na návrh ředitele; podrobnosti stanoví statut podniku (§ 26). Na jmenování a odvolání zástupce ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa.

§ 17.

(1) Na Slovensku vykonává ředitel svou pravomoc prostřednictvím oblastního ředitele.

(2) Oblastního ředitele jmenuje a odvolává ministr pošt po slyšení ředitele a příslušného orgánu jednotné odborové organizace. O oblastním řediteli platí obdobně ustanovení § 14 odst. 4 a § 15 odst. 2 až 7.

(3) O zastupování oblastního ředitele platí obdobně ustanovení § 16.

§ 18.

Podnik ohlásí k zápisu do podnikového rejstříku ředitele, oblastního ředitele a jejich zástupce. Tyto osoby se podepíší před soudem nebo podají svůj podpis v ověřené formě. Za podnik podpisují tak, že k vytištěnému nebo kýmkolí napsanému názvu podniku připojí svůj podpis.

§ 19.

Ředitel a osoby, které zastupují podnik nebo obstarávají jeho věci, odpovídají za škodu jimi podniku způsobenou. Náhrada se na nich vymáhá pořadem práva.

Oddíl IV.

Rozvoj výrobních sil a zvyšování produktivity práce.

§ 20.

V zájmu rozvoje výrobních sil a zvyšování produktivity práce musí podnik pečovat o prohloubení plánování, zabezpečovat podmínky soustavného a všeobecného vzestupu úrovně svých služeb, zdokonalovat organizaci práce, pečovat o výběr, rozmístění a růst kádrů a podporovat socialistické soutěžení a zlepšovateľské hnutí.

Oddíl V.

Zaměstnanci.

§ 21.

(1) Zaměstnanci státního podniku Československá pošta, jakož i zaměstnanci ministerstva pošt, které toto ministerstvo určí ke službě v podniku, se stanou dnem zřízení podniku nebo dnem pozdějšího přidělení k podniku zaměstnanci tohoto podniku.

(2) Pracovní a mzdové poměry zaměstnanců podniku upraví podnik pracovním a mzdovým řádem, schváleným ministerstvem práce a sociální péče. Dokud tento řád nenabude účinnosti, platí pro pracovní a mzdové poměry zaměstnanců podniku dosavadní předpisy s tou změnou, že příslušnost k opatřením o jednotlivých zaměstnancích přechází výlučně na orgány podniku. Pracovní a mzdový řád určí, jak budou za jeho účinnosti vykonány dosud neodpykané disciplinární tresty pravoplatně zaměstnancům uložené podle dosavadních předpisů a zda a jak budou stíháni pro porušení služebních povinností z doby před účinností pracovního a mzdového řádu, pro něž dosud nebyli stíháni pravoplatně ukončeným disciplinárním řízením.

(3) Pokud zaměstnanci podniku byli dosud v pragmatikálním nebo jiném regulovaném služebním poměru, upraví vláda nařízením nové jejich pensijní a úrazové zabezpečení. Do dne nabytí účinnosti tohoto vládního nařízení zůstávají tito zaměstnanci vyňati z národního pojištění důchodového a pro pensijní a úrazové zaopatření jejich a pozůstalých po nich platí dosavadní předpisy.

(4) Pensijní a úrazové zaopatření zaměstnanců dosavadního státního podniku Československá pošta v pragmatikálním nebo jiném regulovaném služebním poměru, jejichž činná služba skončí před zřízením podniku, jakož i pozůstalých po nich zůstává nedotčeno.

(5) Ustanovení odstavce 4 platí přiměřeně též o úrazovém zaopatření osob, které jako smluvní zaměstnanci státního podniku Československá pošta utrpěly při provozování tohoto podniku úraz před 1. říjnem 1948, a pozůstalých po nich.

(6) Věci pracovních a mzdových poměrů a jiné osobní věci zaměstnanců uvedených v odstavci 1, jakož i bývalých zaměstnanců státního podniku Československá pošta, pocházející z doby přede dnem zřízení podniku a v ten den nevyřízené, vyřizují podle dosavadních předpisů místo orgánů poštovní správy do té doby příslušných výlučně orgány podniku, pokud není jinak stanoveno. Z vyřízení orgánů podniku ve věcech veřejnoprávních nároků se může zaměstnanec odvolat do 15 dnů od doručení vyřízení k ministerstvu pošt. Ustanovení o výlučné příslušnosti orgánů podniku neplatí, nelze-li podle dosavadních předpisů vyřídit věc bez součinnosti některého ústředního úřadu vyjma ministerstvo pošt, vlády nebo presidenta republiky.

(7) Ministři financí a pošt a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu určí, jakým podílem a způsobem uhradí stát a podnik náklady na úhradu dávek pensijního zaopatření, včetně platů povolených podle volné úvahy, a na úhradu dávek úrazového zaopatření zaměstnanců podniku a pozůstalých po nich, jakož i bývalých zaměstnanců státního podniku Československá pošta a pozůstalých po nich.

§ 22.

Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví jinak, jsou zaměstnanci podniku přijímáni a na pracovní místa zařazováni po projednání se závodním zastupitelstvem. K jejich propuštění je třeba souhlasu tohoto orgánu.

§ 23.

(1) Podnikání hmotného zájmu zaměstnanců podniku na výsledcích v plnění podnikového plánu slouží podnikový fond pracujících (v dalším jen „fond“). Do fondu plyne podíl na zisku docíleném podle plánu a podíl na lepším hospodářském výsledku, než byl plánován. Ministr pošt může v dohodě s ministrem financí a s příslušným orgánem jednotné odborové organizace stanovit též jiný základ pro určení přídelu fondu. Při výpočtu podílu na lepším hospodářském výsledku se přihlíží k celkové výši docíleného výsledku před jeho případným zdaněním.

(2) Prostředků fondu používá ředitel po projednání s příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(3) Ministr pošt stanoví v dohodě s ministrem financí a příslušným orgánem jednotné odborové organizace, který majetek a závazky podniku patří fondu. Majetek a závazky patřící fondu a jeho hospodaření se v podniku vykazují odděleně.

(4) Ministr pošt v dohodě s ministrem financí stanoví lhůty pro odvody podílů (přídělu), po případě pro poskytování záloh na ně a v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace vydá v rámci předpisů podle § 26 podrobnější směrnice o správě a provozu sociálních, zdravotních, kulturních a tělovýchovných zařízení fondu, jakož i o používání prostředků tohoto fondu.

(5) Den, kterým se v podniku zřídí fond, jakož i hospodářské období, za něž se fondu poskytují příděly, stanoví ministr pošt v dohodě s příslušným orgánem jednotné odborové organizace. Od prvního dne tohoto období se na podnik nevztahují ustanovení § 24 dekrety presidenta republiky č. 104/1945 Sb., o závodních a podnikových radách, ve znění zákona č. 188/1948 Sb., kterým se mění a doplňují některá další ustanovení dekrety presidenta republiky o závodních a podnikových radách. Nároky jednotného fondu pracujících na podíl na čistém zisku za dobu předcházející tomuto dni zůstávají nedotčeny.

Oddíl VI.

Vrchní vedení a dozor státu.

§ 24.

(1) Podnik je podřízen vrchnímu vedení a dozoru státu, které obstarává ministr pošt, pokud nejde o působnost, která podle tohoto zákona přísluší vládě.

(2) Úkoly vrchního vedení obstarává ministr pošt zásadně prostřednictvím ředitele, a to tak, že výkon těchto úkolů přísluší řediteli, nejde-li o věci, které ministr pošt vyhradil své bezprostřední pravomoci. Ředitel je povinen dbát směrnic a pokynů ministra pošt.

§ 25.

(1) Směrnicemi ministerstva pošt, vydanými v dohodě s ministerstvem národní obrany, bude stanoveno, jakým způsobem plní podnik úkoly obrany státu a jakým způsobem bude stanovena součinnost mezi podnikem a vojenskou správou směřující k zajištění těchto úkolů.

(2) Pokud podle odstavce 1 nebude stanoveno jinak, zůstává zákon č. 131/1936 Sb., o obraně státu, nedotčen a na podnik se vztahují ustanovení uvedeného zákona, platná pro podniky registrované podle něho.

Oddíl VII.

Ustanovení závěrečná.

§ 26.

Statut podniku, který vyhlásí vláda nařízením, určí podniku směrnice zejména o řízení, organizaci, podnikovém plánu, práci a pracujících, péči o kádry, poštovním a telekomunikačním provozu, finančním hospodaření, podnikovém fondu pracujících a o vrchním vedení a dozoru státu; upraví také užívání státního znaku, vlastnické značky a podnikového znaku a způsob uveřejňování vyhlášek podniku. Vycházejí z ducha tohoto statutu podnik postupuje podle zásad do něho pojatých tak, aby splnil své poslání.

§ 27.

Právní jednání, písemnosti, podání k zápisu do veřejných knih a rejstříků a úřední úkony, potřebné k provádění tohoto zákona nebo k přípravám takového provádění, jakož i podání podniku k ministerstvu pošt jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek. To neplatí o obchodní činnosti podniku, o převodech majetku z podniku, jimiž se nenabývá správa svěřeného majetku (§ 6 odst. 1), a o zápisích změn do podnikového rejstříku prováděných po zápisu podniku.

§ 28.

(1) Zástavní práva váznoucí na majetku svěřeném podniku a určeném k tomu, aby ho podnik trvale užíval, zanikají bez náhrady a knihovní soud je vymaže na návrh podniku s odvoláním na tento zákon. Závazky, pro které bylo zástavní právo zřízeno, zůstávají nedotčeny. Vláda upraví nařízením, za jakých podmínek zanikají jiná věcná práva ať knihovní nebo neknihovní na tomto majetku.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahují na případy, ve kterých vláda povolí výjimky na návrh ministra pošt učiněný v dohodě s ministrem financí.

§ 29.

Změna zápisů ve veřejných knihách vedených podle československého práva, které byly vykonány do dne počátku účinnosti tohoto zákona, se provede podle zvláštních předpisů. Úprava takových zápisů, které byly vykonány v jiných, podle československého práva vedených úředních rejstřících a seznamech, se provede podle předpisů, které vydá vláda nařízením.

§ 30.

(1) Zrušuje se platnost, po případě používatelnost všech předpisů odporujících tomuto zákonu, zejména

- a) ustanovení § 1 vládního nařízení č. 206/1924 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní, pokud za podnik spravovaný podle zásad obchodního hospodaření prohlašuje Československou poštu,
- b) vládního nařízení č. 229/1919 Sb., jež se týká zřízení ředitelství pošt a telegrafů v Pardubicích,
- c) vládního nařízení č. 376/1921 Sb., kterým se nově stanoví správní okres ředitelství pošt a telegrafů v Brně a Opavě,
- d) dekretu presidenta republiky č. 114/1945 Sb., o zřízení nových ředitelství pošt a o úpravě obvodů ředitelství pošt v zemích České a Moravskoslezské,
- e) nařízení Slovenské národní rady č. 14/1946 Sb. n. SNR, o zřízení ředitelství pošt.

(2) Pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, přecházejí na podnik výhody a zvláštní postavení, které příslušely dosud státnímu podniku Československá pošta.

§ 31.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1949;*) provede jej ministr pošt v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Ustanovení čl. II a III zákona č. 150/1950 Sb.

Čl. II.

Podnik se zproštuje ke dni 1. ledna 1950 závazků ze zápůjček poskytnutých státem.

Čl. III.

Dnem počátku účinnosti tohoto zákona pozbývá platnosti vládní nařízení č. 152/1949 Sb., jímž se vydává organizační statut Československé pošty, národního podniku, pokud odporuje tomuto zákonu.

*) Poznámka:

Z § 31 zákona č. 151/1949 Sb., který byl v původním znění zákona § 24, a z ustanovení čl. V odst. 1 zákona č. 150/1950 Sb. vyplývají tyto počáteční dny účinnosti jednotlivých ustanovení nynějšího znění zákona:

- a) ustanovení §§ 2, 3 odst. 1, 2 a 3 písm. a) a b), §§ 8, 9, 10, 21, 25 odst. 1, §§ 30 a 31 platí od 1. července 1949,
- b) ustanovení § 3 odst. 3 písm. c) platí od 1. srpna 1950,
- c) ostatní ustanovení platí od 24. listopadu 1950.